

Co-funded
by the European Union

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Co-funded and implemented
by the Council of Europe

Kulttuurienvälisen kansalaisuuden testi

KULTTUURIENVÄLISET KAUPUNGIT
– EUROOPAN NEUVOSTO

RAKENNETAAN SILTOJA
MURRETAA MUUREJA

Kulttuurienvälisen kansalaisuuden testi

KULTTUURIENVÄLISET KAUPUNGIT
– EUROOPAN NEUVOSTO

RAKENNETAAN SILTOJA,
MURRETAAAN MUUREJA

Johdanto osallistujille

Oletko koskaan miettinyt, mitä kulttuurienvälisesti toimiva kansalainen tarkoittaa?

Kulttuurienvälisyydessä on kyse sen ymmärtämisestä, että hallittu monimuotoisuus ja positiivinen vuorovaikutus eri kulttuurien välillä voivat muodostaa edun.

Kulttuurienvälisyys on muutakin kuin eri kulttuurien hyväksymistä, siinä juhlietaan sekä kulttuurien välisiä eroja että yhtäläisyyksiä ominaisuutena, joka tekee yhteisöistä entistä vahvempia. Tämä ei tietenkään tarkoita sitä, että kyse olisi vain uusien tai vieraiden kulttuurien ylistämisestä, vaan myös perinteisten ja paikallisten kulttuurien kunnioittamisesta. Kyse on näiden välisestä suhteesta ja niistä monista näkökohdista, jotka muodostavat yhteisön. Näitä näkökohtia voivat olla muun muassa kansallisuus, etninen alkuperä, kieli, sukupuoli-identiteetti ja seksuaalinen suuntautuminen sekä uskonnollinen vakaumus.

Nykypäivän monimuotoisissa yhteiskunnissa kansalaisuudessa on kyse siitä, miten **toimimme kulttuurieroista huolimatta yhteisössämme ja julkisissa tiloissamme**, ja siitä, miten elämme monimuotoisuuden kanssa myönteisellä tavalla. Kyse on tavasta, jolla suhtaudumme toisiimme päivittäin, jotta voimme tehdä työtä, oppia ja pitää hauskaa. Kyse on siitä, miten aktiivisesti muutamme tai ylläpidämme yhteisöjämme ja otamme samalla huomioon erilaiset näkökulmamme. Oikeuksien, velvollisuuksien ja käyttäytymisen osalta olemme velkaa toisillemme tiettyjä asioita, sekä ihmisinä että kansalaisina.

Miten tätä sovelletaan arkielämään?

Loimme kulttuurienvälisen kansalaisuuden testin, jotta saat tietoa siitä, millainen kulttuurienvälinen kansalainen olet. Tämän testin avulla voidaan tehdä muutakin kuin testata kulttuurienvälisen kansalaisuuden tasoa, sillä se tarjoaa ajattelemisen aihetta ja aiheeseen liittyviä materiaaleja. Testissä ei ole väärää tai oikeita vastauksia, emme yritä arvioida sinua. Toivomme, että testin tekeminen antaa ajattelemisen aihetta ja että voit oppia itsestäsi prosessin aikana.

Testissä on yhteensä 18 kysymystä, ja siihen voi vastata sekä verkossa Kulttuurienväliset kaupungit -verkkosivustolla että tällä tulostettavalla kyselylomakkeella.

Kulttuurienvälisen kansalaisuuden testi

Kulttuurienvälisen kansalaisuuden testin tavoitteena on arvioida kansalaisten tietoja ja tietoisuutta ihmisoikeuksista, kulttuurienvälisistä taidoista, heidän käsitystään monimuotoisuuden eduista sekä heidän halukkuuttaan toimia kulttuurienvälisesti. Testin on tarkoitus olla sekä koulutuksellinen että poliittinen väline, jolla lisätään kansalaisten, ammattilaisten ja poliitikkojen tietoisuutta tarpeesta määritellä (kaupunki-)kansalaisuus moniarvoisella ja osallistavalla tavalla.

Testin tarkoituksena on tukea keskustelua aktiivisesta kansalaisuudesta kotouttamistekijänä sekä kaupunkien roolista aktiivisen kansalaisuuden edistämiseksi avaamalla poliittisia mahdollisuuksia ja osallistumisen tiloja tulokkaille. Uskomme, että aktiivinen kansalaisuus voi olla sekä keino varmistaa ulkomaalaisten yhtäläiset oikeudet että tehokas oikeussuoja arkielämässä ja samalla myös uuden kollektiivisen solidaarisuuden perusta. Jotta voimme ylittää etniset uskonnolliset, kielelliset, sosiaaliset ja taloudelliset erot, tällaisen solidaarisuuden on perustuttava sitoutumiseen yhteisiin arvoihin, yhteiseen kaupunkiin kuulumisen tunteeseen ja moniarvoisen paikallisen identiteetin omaksumiseen.

Kulttuurienvälisen kansalaisuuden testillä voidaan myös täydentää ICC-indeksiä, sillä testin avulla voidaan kartoittaa asukkaiden käsityksiä ja mitata kaupunkien kulttuurienvälisen ponnistelujen vaikutusta muun muassa erittelemällä tulokset tiettyjen kaupungin maantieteellisten alueiden mukaan.

Kulttuurienväliset kaupungit

Intercultural Cities (ICC) on Euroopan neuvoston valmiuksien kehittämissuunnitelma, jolla tuetaan paikallisviranomaisia osallistavan kotouttamispolitiikan suunnittelussa ja täytäntöönpanossa. Ohjelmassa keskitytään siihen, miten yhteisöt, organisaatiot ja yritykset voivat käsitellä ihmisten monimuotoisuutta ja varmistaa samalla kaikkien identiteettien ja yhteenkuuluvuuden yhtäläisen arvon. Paikallispolitiikan tasolla kulttuurienvälinen integraatio on kokonaisvaltainen lähestymistapa, jota ohjataan sitoutuneen johtajuuden avulla poliittisten jakolinjojen ja hallinnollisten siilojen yli. Ohjelmassa ehdotetaan analyttisiä ja käytännöllisiä välineitä, joilla autetaan paikallisia sidosryhmiä prosessin eri vaiheissa. Kulttuurienvälisestä integraatiosta koskevat politiikat edellyttävät strategista sitoutumista institutionaalisten valmiuksien kehittämiseen, yhtäläisten oikeuksien ja mahdollisuuksien varmistamiseen, myönteisen kulttuurienvälisen sekoittumisen ja vuorovaikutuksen edistämiseen sekä osallistumisen ja vallanjaon kannustamiseen julkisessa tilassa. Malli auttaa viranomaisia osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja hyvinvoinnin saavuttamisessa vapauttamalla monimuotoisten yhteiskuntien potentiaalia.

	Tieto / Ymmärrys	Tunteet	Käyttäytyminen
Monimuotoisuus	Mitä ovat monimuotoisuuden lähteet yhteisössämme? Miten ne vaikuttavat yhteisöön?	Kuinka empaattisia olemme eri taustoista tulevia ihmisiä kohtaan? Mitä ajattelemme heistä?	Miten olemme vuorovaikutuksessa yhteisömme monimuotoisuuden kanssa? Miten altistamme itsemme sille?
Osallistuminen/ Demokratia/ Vuorovaikutus	Mitä ajattelemme ja tiedämme eri alkuperää olevien ihmisten kyvystä osallistua yhteisöömme?	Miten suhtaudumme eri alkuperää olevien ihmisten osallistumiseen yhteisömme kehitykseen?	Miten toimimme niin, että jokainen yhteisössämme voi ilmaista oman mielipiteensä?
Yhdenvertaisuus	Mitä ajattelemme ja tiedämme eri taustoista tulevien ihmisten yhdenvertaisesta pääsystä julkisiin palveluihin yhteisössämme?	Miten koemme empatiaa eriarvoisuuden uhreiksi joutuneita ihmisiä kohtaan? Mitä ajattelemme siitä?	Miten toimimme edistääksemme kaikkien yhteisömme jäsenten yhdenvertaisuutta?

Monimuotoisuus

Tieto

Tunteet

Käyttäytyminen

01 Mikä seuraavista voi olla henkilön identiteetin lähde?

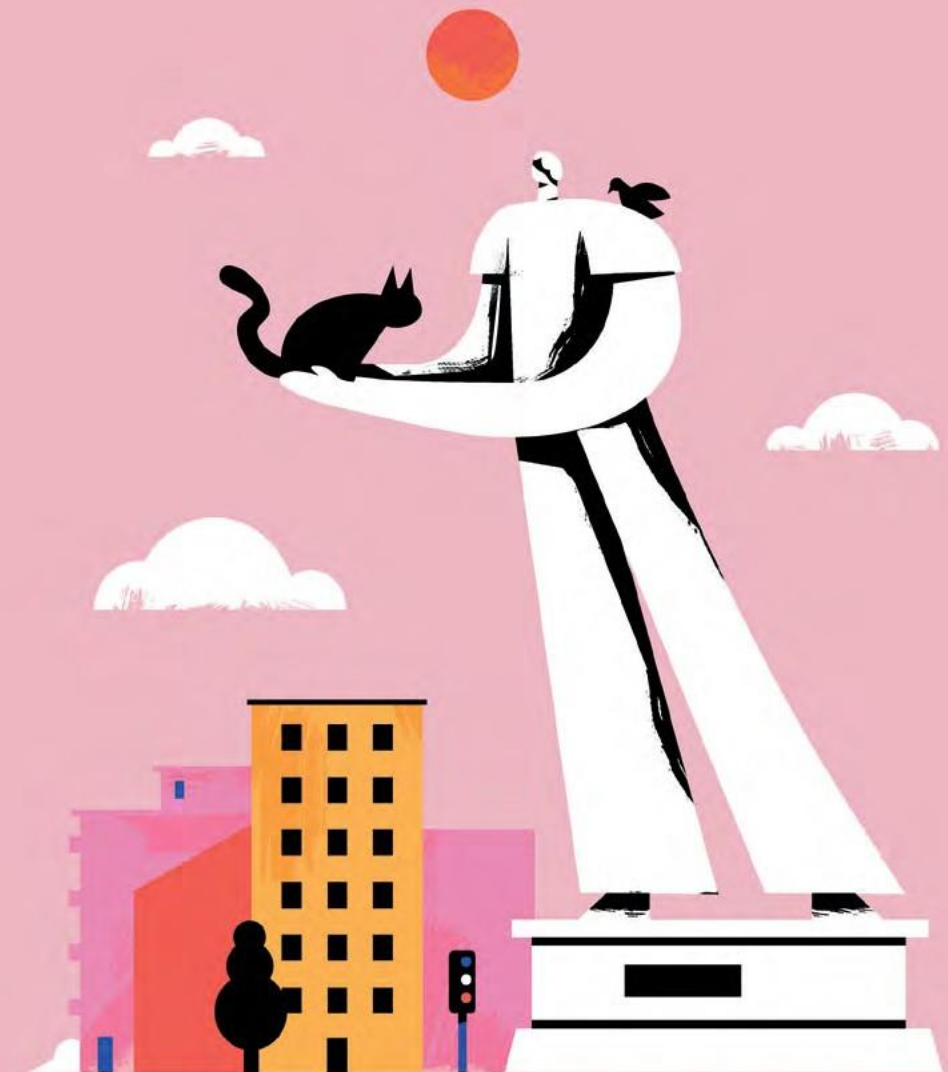
- Etnisyys
- Uskonto / ei-uskonnollinen vakaumus (esimerkiksi ateismi tai agnostisismi)
- Ruokavalinnat
- Kehon koko
- Urheilujoukkueet
- Kansallisuus
- Seksuaalinen suuntautuminen
- Poliittinen ideologia
- Ensisijainen liikennemuoto
- Sukupuoli
- Vaatteiden tyyli
- Kieli
- Ikä
- Asuinpaikka

02 Tunnetko maahanmuuttajan, joka on vaikuttanut merkittävästi kaupunkisi, alueesi tai maasi hyvinvointiin?

Kyllä: _____

Ei: _____

Ehkä: _____

03

Minua häiritsisi, jos naapuriin muuttaisi uusi perhe...

- a. ... jossa puhutaan eri kieltä kuin minä
- b. ... jolla on eri uskonto kuin minulla
- c. ... joka tukee tosissaan tiettyä jalkapallojoukkuetta
- d. ... jonka jäsenet ovat pakolaisia
- e. ... jossa on samaa sukupuolta oleva pari.

04

Tapaan mielelläni ihmisiä, joilla on erilainen tausta (ihmiset, joilla on maahanmuuttajatausta, jotka tulevat eri alueelta tai joilla on erilainen sosioekonominen tausta).

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

05

Yritän varmistaa, että uudet tulokkaat tuntevat olonsa tervetulleiksi naapurustooni/kaupunkiini riippumatta siitä, mistä he tulevat.

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

06

Minulla on ystäviä, joilla on erilainen etninen/kulttuurinen/uskonnollinen tausta.

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

Osallistuminen/ Demokratia/ Vuorovaikutus

Tieto
Tunteet
Käyttäytyminen

07 Voivatko kaikki äänestää kaupunkisi paikallisvaaleissa?

- Kyllä
- Kyllä, X vuoden asumisen jälkeen
- Vain maan kansalaiset
- Maan kansalaiset ja EU-kansalaiset
- En tiedä

08 Onko kaupunginvaltuusto riittävän monimuotoinen? Tiedätkö, onko kaupunginvaltuustossasi X määrä jäseniä, jotka edustavat erilaisia taustoja (etninen, uskonnollinen, kielellinen tausta, sukupuoli, seksuaalinen suuntautuminen, ikä)?

- Kyllä, tiedän
- Ei, en tiedä

09 Koen, että on hyödyllistä, että erilaisista taustoista tulevat ihmiset osallistuvat paikalliseen päätöksentekoon.

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

10 Ihmiset, jotka eivät jaa etnistä/uskonnollista/kielellistä taustaani, sukupuoltani tai seksuaalista suuntautumistani, eivät voi edustaa minua politiikassa luotettavalla tavalla.

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

- 11 Kun perustan projektiryhmän (esimerkiksi töissä, koulussa, paikallisessa kerhossa), yritän saada siihen aktiivisesti mukaan ihmisiä erilaisista kulttuurisista/etnisistä/uskonnollisista taustoista.

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

- 12 Uusi naapuri/luokkatoveri/kollega ei puhu kieltäni. Yritän kommunikoida hänen kanssaan.

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

Yhdenvertaisuus

Tieto
Käsitykset
Käyttäytyminen

13

Voidaanko kaupungissa laittomasti oleskelevia maahanmuuttajia hoitaa julkisessa sairaalassa?

- Kyllä
- Ei
- Vain hätätilanteissa
- En tiedä

14

Voivatko kaupungissa laittomasti oleskelevien maahanmuuttajien lapset käydä julkista koulua?

- Kyllä
- Ei
- Vain jos he osaavat puhua kieltä
- En tiedä

- 15 Tunnen myötätuntoa, kun eri taustasta (sukupuoli, kulttuuri, etnisyys, uskonto, ikä) tuleva ihminen kokee, että häntä kohdellaan epätasa-arvoisesti.

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

- 16 Pelkään, että erilainen kulttuuri saattaa muuttaa paikallista identiteettiä.

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

- 17 Puutun asiaan, jos jotakuta kohdellaan epäoikeudenmukaisesti julkisessa tilassa erilaisen ihonvärin, uskonnon, sukupuoli-identiteetin, seksuaalisen suuntautumisen tai ulkonäön vuoksi.

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

- 18 Kannatan aktiivisesti eri taustoista tulevien ihmisten yhdenvertaista osallistumista sosiaalisiin tilaisuuksiin (esim. päätöksentekoprosesseihin ja julkisiin keskusteluihin/tapahtumiin).

Täysin eri mieltä

Täysin samaa mieltä

ICC:n kulttuurienvälinen testi

- Demografiset tiedot

1. Missä maassa asut?

---

2. Missä kaupungissa asut?

3.

- 14-19
- 20-29
- 30-39
- 40-49
- 50-59
- 60-69
- Vähintään 70-vuotias

4. Mikä on sukupuolesi?

- Nainen
- Mies
- Ei-binäärinen
- En halua vastata

5. Koetko itsesi maahanmuuttajaksi?

- Täysin
- Osittain
- En

6. Kuinka tervetullut koet olevasi kaupungissasi?

7. Oliko kulttuurienvälisen kansalaisuuden testi mielestäsi hyödyllinen?

8. Opitko mitään uutta kulttuurienvälisen kansalaisuuden testistä?

Co-funded
by the European Union

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Co-funded and implemented
by the Council of Europe

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE